

## **A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA**

*Bfv.II.739/2010/5. szám*

### **A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!**

*A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2010. év október hó 21. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő*

*v é g z é s t :*

*A cserbenhagyás vétsége miatt folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által védője útján benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Szolnoki Városi Bíróság 6.B.374/2008/12. számú ítéletét és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 1.Bf.709/2009/4. számú végzését hatályában fenntartja.*

*A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.*

*I n d o k o l á s*

*A Szolnoki Városi Bíróság a 2009. február 18. napján kihirdetett 6.B.374/2008/12. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki cserbenhagyás vétségében (Btk. 190. §). Ezért őt 200 napi tétel (300 forint egy napi tétel összegű), összesen 60.000 forint pénzbüntetésre ítélte, amelynek végrehajtását 1 év próbaidőre felfüggesztette.*

*A megállapított tényállás lényege szerint az 1957-ben született, büntetlen előéletű terhelt 2007. augusztus 11. napján 21.10 órakor lakott területen, a 4. sz. főút felől a 442. sz. főút felé vezető bekötőúton a menetiránya szerinti jobb oldalon közlekedett az általa vezetett személygépkocsival tompított fényszóró*

használatával éjszakai látási viszonyok mellett, működő közvilágítással ellátott útszakaszon, borult időben, nedves, hibátlan minőségű útburkolati jellel ellátott aszfaltburkolatú úttesten.

A bekötőút és a 442. sz. főút kereszteződésénél - ahol a 442. sz. főút elsőbbségét a bekötőút jobb oldalára kihelyezett „Elsőbbségadás kötelező!” közúti jelzőtábla írja elő - a terhelt személygépkocsijával először megállt, majd megkezdte a balra nagy ívben történő bekanyarodást a 442. sz. főút úttestére.

Ugyanebben az időpontban a 442. sz. főúton közlekedett tompított fényszóró használatával kb. 60-65 km/h sebességgel a sértett az általa vezetett személygépkocsival úgy, hogy mellette ült felesége, háta mögött pedig anyósa. Mindhármasuk biztonsági öve be volt kapcsolva.

A terhelt a 442. sz. útra történő bekanyarodás megkezdése előtt figyelmetlensége miatt rosszul mérte fel a neki balról a kereszteződés felé közeledő sértett által vezetett személygépkocsi távolságát. Részére továbbhaladási elsőbbséget nem biztosított, a balra kanyarodást megkezdte.

A sértett észlelte a kereszteződésben elé behaladó terhelt által vezetett személygépkocsit. Az ütközés elkerülése végett személygépkocsiját jobbra kormányozta és erőteljesen fékezett, amelynek következtében a menetiránya szerinti jobb oldali forgalmi sáv melletti terelősziget szegélyének ütközött a jobb első kerekével, illetve az ott elhelyezett közúti jelzőtáblának érintőlegesen lökhárítója jobboldali részével.

A baleset következtében személyi sérülés nem történt ugyan, a személygépkocsiban azonban anyagi kár keletkezett.

A terhelt bár észlelte a sértett által vezetett személygépkocsi útiránytól történő eltérését a visszapillantó tükréből, azonban a baleset helyszínéről megállás nélkül továbbhaladt, így nem győződött meg arról, hogy a sértett által vezetett személygépkocsi vezetője, illetőleg utasai közül bárki megsérült-e, avagy segítségnyújtásra szorul-e.

A közúti baleset azért következett be, mert a terhelt magatartásával megszegte a KRESZ 28. §-a (2) bekezdésének b) pontjában, illetve a KRESZ 58. §-ának (1) bekezdésében írt rendelkezéseket.

A jogi indokolás körében kifejtette még az elsőfokú bíróság, hogy a terhelt a balra kanyarodása során olyan veszélyhelyzetet teremtett, amely a sértettet megijesztette. Utóbbi a baleset elhárítása

érdekében ösztönösen fékezett és jobbra kormányzott. A 66 km/h körüli sebesség mellett a hirtelen fékezés, a jobbra kormányzás és a padkára történő felhaladás olyan veszélyhelyzetnek tekinthető, amely potenciálisan magában rejti az esetlegesen bekövetkező személyi sérülés reális veszélyét. A cserbenhagyás törvényi tényállási elemei maradéktalanul megvalósultak, ezért a bíróság a terheltet bűnösnek mondta ki a Btk. 190. §-ában meghatározott cserbenhagyás vétségében.

A felmentésre irányuló védelmi fellebbezések folytán másodfokon eljáró Jász-Nagykún-Szolnok Megyei Bíróság a 2010. március 19. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott 1.Bf.709/2009/4. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

II. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt védője útján arra hivatkozással, hogy bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése miatt került sor. Álláspontja szerint ugyanis abból, hogy a neki balról érkező autó kerekei a hirtelen fékezés folytán megcsúsztak - amit látott a visszapillantó tükréből -, a gépkocsi egy pillanatra keresztbe fordult az úton, majd tovább folytatta az útját, az általános életszemlélet szerint sérülésére következtetni nem lehet. Márpedig az irányadó szakirodalom és a legfelsőbb bírósági gyakorlat szerint is bűncselekmény csak akkor állapítható meg, ha a baleset jellegéből, körülményeiből adódóan a személyi sérülés objektív lehetősége fennáll.

A cserbenhagyás tényállásában megfogalmazott szigorú büntetőjogi parancs indokolatlan kiterjesztését és megszegésének széles körű pönalizálását jelentené egy olyan bírói gyakorlat kialakítása, amely szerint minden felszínes - személyi sérülést nyilvánvalóan nem okozó - balesetben részt vevő cserbenhagyás vétségéért felelne a helyszín megállás nélkül történő elhagyásáért. Az ilyen magatartás az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII.28.) Korm. rendelet 54. §-ába ütköző, a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértésének szabálysértéseként bírálendő el. Ez felel meg a Legfelsőbb Bíróság közzétett gyakorlatának (BH 2004/308., BH 1989/387.), valamint az irányadó szakirodalmi álláspontoknak is. A védő ezért a marasztaló jogerős döntés megváltoztatását és a terhelt bűncselekmény hiányában történő felmentését indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség BF. 2195/2010. számú átirata szerint a felülvizsgálati indítvány alaptalan. Álláspontja szerint az irányadó tényállás alapján - miután a sértett a járművek ütközésének elkerülése érdekében, az esőtől nedves burkolatú úton jobbra kormányzott, illetve erőteljesen fékezett, melynek következtében megcsúszott és a korábbi haladási irányától eltért, a menetiránya szerinti forgalmi sáv mellett létesített padkára felhaladt és a jobb első lökhárítója hozzáütődött az ott

elhelyezett közúti jelzőtáblának - az eljáró bíróságok helyesen állapították meg, hogy a terheltnek a balesettel érintett gépkocsiban utazó személyek sérülésének reális veszélyével számolnia kellett. Ezért azzal a magatartásával, hogy a helyszínen nem állt meg és nem győződött meg a sértett által vezetett gépkocsiban utazók állapotáról, megvalósította a cserbenhagyás vétségét. A Legfőbb Ügyészség mindezek alapján a marasztaló jogerős döntés hatályában fenntartását indítványozta.

A Legfelsőbb Bíróság a Be. 420. §-ának (1) bekezdése és a Be. 424. §-ának (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott, amelyen a védő a felülvizsgálati indítványt fenntartotta. Abból kiemelte, hogy a sértett által vezetett személygépkocsi megcsúszásából nem lehetett következtetni arra, hogy a gépkocsiban utazók esetleg személyi sérülést szenvedhetnek. Az a gépkocsi csak megcsúszott, de nem hagyta el az utat. Ezért a terhelt nem követett el bűncselekményt.

A legfőbb ügyész képviselője a nyilvános ülésen az átiratában foglaltakat fenntartotta. Azt meghaladóan rámutatott arra, hogy az elsőbbségi jog sérelme a személyi sérülés lehetőségét megteremti. Emellett az útpadkára történő felhajtás megváltoztatja a jármű addigi statikai helyzetét. Mindezekre figyelemmel a helyszín elhagyása nem pusztán adminisztratív jellegű normasértés, hanem annál több, immár bűncselekményt megvalósító magatartás. Az a főszabály, hogy létrejön az élet, testi épség sérelmének a közvetlen veszélye és az a kivétel, ha mégsem.

III. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett egyrészt a felülvizsgálati indítványban megjelölt - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott - okból, valamint - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontjában írt eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423. § (4)-(5) bek.] bírálta felül.

Ennek során a felülvizsgálati indítványt alaptalannak, a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatát alaposnak találta.

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a terhelt felmentésére vagy az eljárás megszüntetésére, illetve a terhelt bűnösségének megállapítására, továbbá kényszergyógykezelésének elrendelésére a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.

A Btk. 190. §-a szerint a közlekedési balesettel érintett jármű vezetőjének a baleset helyszínén megállási kötelezettsége van azért, hogy meggyőződjék arról, hogy valaki megsérült-e, nem

szorul-e bárki életét vagy testi épségét közvetlenül fenyegető veszély miatt segítségnyújtásra. E kötelezettség - közvetve - tehát a balesettel összefüggésben keletkezhető személyi sérülések ellátásának - s következményei elhárításának - célját szolgálja, s kizárólag akkor áll fenn, ha a baleset jellegéből, körülményeiből adódóan személyi sérülés objektív lehetősége fennáll.

A legfelsőbb Bíróság ennek megfelelően mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy a terhelt szabályszegése folytán a baleset jellegéből, körülményeiből fakadóan ténylegesen bekövetkezett-e a testi sérülés objektív, reális lehetősége.

Abban egyetértett a felülvizsgálati indítvány érveivel, hogy abból, hogy a hirtelen fékezés folytán a személygépkocsi megcsúszik, egy pillanatra keresztbe fordult az úton, majd tovább folytatta az útját, az általános élettapasztalat szerint nem feltétlenül kell és lehet sérülés keletkezésére következtetni. A jelen felülvizsgálattal érintett ügyben azonban nem ez történt.

Amint azt az irányadó tényállás rögzíti, a hirtelen fékezésre kényszerített sértett nem csupán keresztbe fordult az úton, hanem emellett a menetiránya szerinti jobb oldali forgalmi sáv melletti terelősziget szegélyének ütközött a jobb első kerekével, egyúttal nekiment az ott elhelyezett közúti jelzőtáblának és így került nyugalmi állapotba. A tényállás rögzíti azt is, hogy a terhelt a sértett által vezetett személygépkocsi megváltozott mozgását észlelte, követte, mégis megállás nélkül továbbhaladt és így nem győződött meg arról, hogy a személygépkocsi vezetője, illetőleg utasai közül bárki megsérült-e, avagy segítségnyújtásra szorul-e.

Ebből a tényállásból helyesen vonták le az eljáró bíróságok azt a következtetést, hogy a terheltnek a balesettel érintett gépkocsiban utazó személyek sérülésének reális veszélyével számolnia kellett. A Legfelsőbb Bíróság is azt állapította meg, hogy a hirtelen fékezést és irányváltoztatást követően az útpadkának ütközés, egyidejűleg az út mellett elhelyezett műtárgynak történő ütközés és mindezek folytán a jármű teljes megállása feltétlenül felveti a személyi sérülés lehetőségét. Az a tény, hogy adott ügyben a körülmények szerencsés alakulása folytán ez utóbbi elmaradt, semmiképpen nem szolgálhat a baleset helyszínét az általános erkölcsi parancsot és egyúttal a KRESZ 58. §-ának (1) bekezdésében is előírt megállási és meggyőződési kötelezettségét szándékosan elmulasztó terhelt javára.

Hivatkozva a felülvizsgálati indítvány érvelésére, a Legfelsőbb Bíróság hangsúlyozza, hogy továbbra is irányadónak tekinti és a maga gyakorlatában is követi a BH 2004/308. és a BH 1989/387. szám alatt közzétett döntésekben foglalt iránymutatást, amelyek lényege, hogy a cserbenhagyás bűncselekményének megállapítására csak akkor kerülhet sor, ha a baleset jellegéből, körülményeiből adódóan a

személyi sérülés objektív lehetősége fennáll. A testi sérülés előidézése reális veszélyének hiányában a Btk. 190. §-ában meghatározott cserbenhagyás vétsége valóban nem valósul meg.

Mindezekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság azt állapította meg, hogy a terhelt bűnösségének kimondására a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése nélkül került sor. S miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. §-ának (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, s a megtámadott határozatokat - a Be. 426. §-a alapján - a hatályában fenntartotta.

A Legfelsőbb Bíróság határozata elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. §-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418. §-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. §-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Legfelsőbb Bíróság mellőzheti.

Budapest, 2010. október 21.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Molnár Gábor s.k.  
előadó bíró, Dr. Kiss Sándor s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő  
Bné